

Tal om efterskolen

august 2010

Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskoleforeningen.dk
www.efterskole.dk
www.efterskoleforeningen.dk

Dato

23. august 2010

Notat Sophus Bang Nielsen

Datagrundlag

Alle efterskoler har de sidste to år ved starten af det nye skoleår indsendt oplysninger om elevtal i det afsluttede skoleår og om det nye elevhold. Næsten alle skoler har indsendt elektronisk skema i såvel 2009 som 2010. Med gult er fremhævet situationen i august 2009.

Elevtal ved skolestart august

Klassetrin	Antal		Andel**	
	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11
8. klasse	1.511	1.380	5,6 %	5,1 %
9. klasse	9.872	9.696	36,8 %	35,9 %
10. klasse	15.462	15.913	57,7 %	58,5 %
Inklusive takst 2			57,0 %	59,0 %
Takst 1*	851	830		
Takst 2 *	733	837		
Totalt elevtal	28.429	28.656		
Ledige pladser	719	1.053	2,5 %	3,5 %
Total kapacitet	29.148	29.709		

* tal for takst 1 og 2 for skoler, der ikke opdeler på klassetrin men kun efter tilskudstakst. Kapaciteten er beregnet ved at sammenlægge antal elever og ledige pladser.

** Andel er beregnet i forhold til alle efterskoleelever. 10. klasse er andelen af samtlige efterskoleelever inklusive takst 2 elever fra ikke årgangsdelte skoler.

Efterskolernes elevtal har aldrig været større, men hvor væksten sidste skoleår var stor i forhold til foregående år, er den i år beskeden – kun godt 200 elever. Væksten har især fundet sted på en række i forvejen meget store skoler – hvor kapaciteten er udvidet - men også nystartede og vækst på nyligt startede skoler er med til at forhøje tallet.

59 % af skolerne kan melde alt optaget. Antallet af ledige pladser på skolerne udgør i år 3,5 % af kapaciteten mod 2,5 % sidste år. Ca. 17 % af landets efterskoler har mellem 10 og 40 ledige pladser her ved skolestart.

Der er sket en mindre forskydning i retning af, at efterskolerne øger deres andel af 10. klasse en anelse, medens 10. klasse andelen i folkeskolen og på de private grundskoler går ned. Hvor 10. klasse og 10. årgang sidste år udgjorde 57 % af efterskoleeleverne, udgør de i år 59 %

Ledige pladser ved skolestart

I alt har vi tilbagemelding om 1.053 (sidste år 719) ledige pladser her ved skolestart. Et tal, der dog bevæger sig lidt op og ned i takt med, at nogle udebliver eller

alt for hurtigt finder ud af, at de alligevel ikke kan trives i en kostskolesammenhæng.

Men udgangspunktet er altså, at 59 % af skolerne melder helt optaget, men også at hele 17 % mangler at få fyldt fra 10 til 40 senge.

Antal ledige pladser	Andel af skolerne	
	2009/10	2010/11
Ingen ledige pladser	57 %	59 %
1-4 pladser	24 %	18 %
5-9 pladser	8 %	6 %
10-19 pladser	8 %	9 %
20-29 pladser	3 %	6 %
Over 30 pladser	½ %	2 %

Sidste år kunne 57 % af skolerne (148 skoler) melde helt optaget ved skolestart. I år ser det bedre ud, idet der er helt optaget på 59 % af skolerne (155 skoler). Sidste år manglede en skole mere end 30 elever i at kunne melde optaget. I år gælder det 4 efterskoler.

Venteliste til aktuelt elevhold

Antal på venteliste	Andel af skolerne
Ingen venteliste	36 %
1-9 elever	31 %
10-19 elever	15 %
20-29 elever	5 %
30-49 elever	4 %
50-99 elever	5 %
100-299 elever	4 %
Over 300 elever	1 %

Der er i alt registreret, at 2.120 (sidste år 5.335) elever står på venteliste til indeværende skoleår. Vi kan ikke vide, hvor mange lister, den enkelte elev er skrevet op på, men i forhold til sidste år er der sket et meget betragteligt fald i antallet af elever på venteliste.

Langt hovedparten af skolerne har en kort venteliste.

Optaget kommende skoleår - med gult situationen i august 2009.

Skoleår	Optaget	Ledige pladser
Skoleåret 2010/11 - august 2009	57 skoler - 22 %	205 skoler - 78 %
Skoleåret 2011/12 - august 2009	26 skoler - 10 %	236 skoler - 90 %
Skoleåret 2011/12 - august 2010	46 skoler - 19 %	217 skoler - 81 %
Skoleåret 2012/13 - august 2010	20 skoler - 8 %	243 skoler - 92 %

Tabellen viser umiddelbart, at skolerne er mere tilbageholdende med at melde, at alt er optaget, men tallene underdriver søgningen til skoleformen. Således har vi fået indberettet, at der er optaget i alt 16.246 (sidste år 16.471) elever til det kommende skoleår på nuværende tidspunkt. Sætter vi dette tal i forhold til en kapacitet på 29.709 pladser, svarer det til, at der er sat navn på 55 % af pladserne til næste skoleår allerede nu - sidste år var der navn på 57 % af pladserne.

Venteliste kommende skoleår

Antal på venteliste	Andel af skolerne
Ingen venteliste	57 %
1-9 elever	7 %
10-19 elever	6 %
20-29 elever	5 %
30-49 elever	8 %
50-99 elever	8 %
100-299 elever	8 %
Over 300 elever	1 %

Som det fremgår af denne oversigt er der på godt 60 % ingen eller kort venteliste. De fyldte skoler melder, at de har ca. 2.000 elever på deres venteliste.

Regionale forskelle

I Nord- og Vestjylland starter færre på efterskole i år end sidste år, medens der er vækst i elevtallet i såvel Østjylland som Trekantsområdet. Procentuelt er der næsten 7 % ledige pladser på de Nordjyske skoler, og 5 % i Vestjylland, 4 % i Syd- og Sønderjylland, medens der kun er ca. 1 % ledige pladser i Østjylland og Trekantsområdet og ca. 3 % på Fyn og øst for Storebælt. Kun i Østjylland er antallet af ledige pladser mindre end sidste år.

	2009/10-start	ledig 09/10	kap 09/10	2010/11 start	ledig 10/11	kapacitet 10/11
Nordjylland	4053	188	4241	3969	294	4263
Vestjylland	3.433	69	3.502	3.367	168	3.535
Østjylland	4135	100	4235	4288	51	4339
Vejle	2.340	7	2.347	2.419	35	2.454
Syd- og sønderj	4.165	89	4.254	4.152	178	4.330
Fyn	4.791	94	4.885	4.800	147	4.947
Sjælland	5.472	152	5.624	5.661	180	5.841
Landsplan	28.389	699	29.088	28.656	1053	29.709

Ændring fra 2009/10 til 2010/11

	antal	ledige	kapacitet
Nordjylland	-84	106	22
Vestjylland	-66	99	33
Østjylland	153	-49	104
Vejle	79	28	107
Syd- og sønderj	-13	89	76
Fyn	9	53	62
Sjælland	189	28	217
Landsplan	267	354	621

Ledige i forhold til kapacitet

	2009/10	2010/11
Nordjylland	4,4%	6,9%
Vestjylland	2,0%	4,8%
Østjylland	2,4%	1,2%
Vejle	0,3%	1,4%
Syd- og sønderj	2,1%	4,1%
Fyn	1,9%	3,0%
Sjælland	2,7%	3,1%
Landsplan	2,4%	3,5%

Det fremgår tydeligt, at der især i Nord-, Vest-, og Syd- og Sønderjylland er en tydelig stigning i antallet af ledige pladser i forhold til skolernes kapacitet, og især er forandringen i Vestjylland markant.

Skolerne har i alt udvidet antallet af sengepladser med 438 i forhold til sidste år, og det skal bemærkes, at dette tal også indeholder en nedjustering af antallet af senge på en række skoler med vigende elevsøgning.

Særlige elevgrupper

Antallet af elever fra Grønland og Færøerne er næsten uændret i forhold til sidste år og udgør henholdsvis 290 og 103.

Antallet af flygtninge, indvandrere etc. stiger. I det 2009/10 var der 333 elever og i år 409. Heraf fik 107 sidste år stipendium og dette tal er aktuelt oppe på 123. En del af stigningen blandt indvandrere skyldes, at der nu er 3 efterskoler, hvor hovedparten af elever har en sådan baggrund.

Antal elever med flygtninge- og indvandrerbaggrund m.v. fordelt på regioner

	Start		Start		Slut		Start	
	08/09	Stip.	09/10	Stip.	09/10	Stip.	10/11	Stip.
Nordjylland	45	8	42	15	49	17	46	11
Vestjylland	20	6	38	8	36	10	40	14
Østjylland	32	7	38	12	60	18	59	21
Vejle	3	2	7	3	8	5	38	6
Syd- og sønderj	47	16	40	19	58	20	51	21
Fyn	16	5	39	11	26	12	28	12
Sjælland	96	15	104	23	96	25	147	38
Landsplan	259	59	308	91	333	107	409	123

Andel flygtninge-, indvandrere m.v. per region

	Start	Start	Slut	Start
	08/09	09/10	09/10	10/11
Nordjylland	17%	14%	15%	11%
Vestjylland	8%	12%	11%	10%
Østjylland	12%	12%	18%	14%
Vejle	1%	2%	2%	9%
Syd- og sønderj	18%	13%	17%	12%
Fyn	6%	13%	8%	7%
Sjælland	37%	34%	29%	36%
Landsplan	100%	100%	100%	100%

Det fremgår tydeligt, at såvel Vejle som Fyns region har et meget beskedent antal integrationselever. Når Vejle i år har en stor stigning, skyldes det, at der er oprettet en efterskole i regionen, der indtil videre kun har integrationselever.

Tallet for Sjælland skal også ses i lyset af, at der sidste år oprettedes en skole og i år endnu en skole, der indtil videre kun har integrationselever. De nævnte tre skoler er dog alle af meget beskedent størrelse, så væksten i antallet af integrationselever er reel.

Der er også vækst i antallet af elever, der får undervisning i dansk som andet-sprog. Her registres en stigning fra 283 sidste år til 400 i år.

Afbrudt ophold

Vi har spurgt, hvor mange elever, skolerne har hjemsendt sidste år, hvor mange der er rejst på eget initiativ, og hvor mange der har haft en senere start på efterskolen. Vi er klar over, at disse oplysninger er sensitive, og at sondringen mellem hjemsendelse og "at melde sig selv ud" kan være hårfin.

	Antal elever		Andel elever	
	2008/09	2009/10	2008/09	2009/10
Hjemsendt	1.298	1.132	4,6 %	4,1 %
Selv rejst	2.671	2.546	9,5 %	9,3 %
Afbrudt i alt	3.969	3.678	14,0 %	13,5 %
Sen start	1,808	1.648		
Heraf fra anden efterskole	437	399		

Mange skoler har i skoleåret 2009/10 haft fokus på at reducere antallet af afbrydelser i utide. Det ses da også, at såvel det samlede antal afbrydelser som afbrydelser i procent er reduceret i forhold til situationen i 2008/09.

Sammenlignet med frafald på ungdomsuddannelserne er frafaldet i efterskolen mindre, men det er alligevel et problem, at det samlede efterskoleelevtal reduceres så meget. Det er også tydeligt, at der ikke kommer lige så mange elever til, der kan fylde de pladser, der bliver tomme, når elever afbryder opholdet.

Antal hjemsendte (hjems) og antal afbrydelser i alt

	Skoleåret 2008/09			Skoleåret 2009/10			forsk. 08/09-09/10
	hjems	Afbrudt *	Andel **	hjems	Afbrudt *	Andel **	
Nordjylland	5,9%	669	16,9%	5,5%	612	15,3%	-57
Vestjylland	4,5%	372	11,4%	3,9%	410	12,0%	38
Østjylland	4,8%	586	14,8%	4,3%	489	12,8%	-97
Vejle	1,4%	163	7,4%	2,4%	204	8,9%	41
Syd- og sønderj	5,7%	620	17,1%	5,1%	638	15,4%	18
Fyn	3,6%	535	12,5%	3,4%	526	12,5%	-9
Sjælland	6,5%	998	18,1%	5,0%	799	15,1%	-199
Landsplan	4,6%	3943	14,0%	4,1%	3678	13,5%	-265

* Afbrudt er en sammentælling af såvel hjemsendte som elever, der er rejst selv.

** Andel er alle afbrydelser (hjemsendt og rejst selv) i forhold til elevtal.

Oversigten viser, at der er markante regionale forskelle både med hensyn til, hvor mange elever, skolerne bortviser og det samlede antal afbrydelser på skolerne. Kolonnen med tal for forskel mellem de to skoleår viser dog også, at der er mulighed for forbedringer, og at især skolerne på Sjælland har haft held til at reducere frafaldet – men stadig ligger langt over tallene fra Fyn.

Som det fremgår, er der også en lille gruppe elever, der skifter efterskole i utide. 3 efterskoler havde sidste år ingen elever, der afbrød i utide (mod 2 skoler året før), medens 35 af skolerne (mod 44 i året før) mistede mere end 25 elever.

Afbrydelses-frekvens	hjemsendt		Rejst selv		Afbrudt i alt	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
0 %	17 %	23 %	2 %	2 %	1 %	1 %
1-5 %	49 %	46 %	31 %	30 %	21 %	19 %
6-10 %	21 %	21 %	26 %	34 %	21 %	21 %
11-25 %	12 %	9 %	34 %	32 %	41 %	45 %
Mere end 25 %	1 %	2 %	5 %	4 %	17 %	14 %

Der ses også af tabellen, at der er en tydelig tendens i retning af, at skolerne får reduceret de meget store frafald.